

מאורות אל העבר

כב אייר תשד | 15/05/1944

By Bundesarchiv, Bild ויקפדיה

מפת עולם

שואה על סף השחרור

באביב 1944 חשבו יהודי הונגריה כי שואת יהודי אירופה פסחה עליהם. מאות אלפי היהודים ששהו במדינה, והיו למעשה הקהילה היהודית הגדולה ביותר שנותרה באירופה, סבלו אמנם מגזירות אנטישמיות קשות, ורבים נשלחו לעבודת כפייה, אולם בדרך כלל לא מעבר לכך. עתה, כשתבוסת הגרמנים נראתה כהולכת ומתקרבת, דומה היה כי מה שנתר הוא רק להרוויח עוד מעט זמן, ולהינצל. אבל לגרמנים היו תוכניות אחרות. דווקא על רקע תבוסתם במלחמה, הם היו נחושים לחסל את הקהילה היהודית ההונגרית. בכ"ב באייר תש"ד (15.5.1944), לאחר שכל ניסיונות השתדלנות והעיכובים כשלו, נשלחה רכבת ראשונה מהונגריה לאושוויץ, ותוך שבועות ספורים הושמדו קרוב לחצי מיליון יהודים. רק בעיר הבירה, בודפשט, נותרה קהילה גדולה, אך גם היא הפכה למטרה לאחר הפיכה פרו-נאצית שהתחוללה במקום. עד לנפילת העיר בידי הרוסים, הספיקו ההונגרים והגרמנים, בהובלת אדולף אייכמן, לרצוח רבבות יהודים. אלפים רבים ניצלו בזכות פעילותם של פעילים יהודיים, כמו משה קראוס, וחסידיו אמות העולם, כמו ראול ולנברג, אולם רבבות רבות לא שרדו עד בוא השחרור.